

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

Шпіляревич В. В.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**для підготовки до семінарських/практичних занять
з навчальної дисципліни**

«КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ОСОБИ»

**для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»,
спеціальності D8 «Право», ОПП «Право»**

Івано-Франківськ, 2025

Схвалено на засіданні кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Навчально-наукового юридичного інституту (*Протокол № 3 від 16 жовтня 2025 року*).

Затверджено на засіданні Науково-методичної ради Навчально-наукового юридичного інституту (*Протокол № ____ від ____ _____ 2025 року*).

Шпіляревич В. В. Методичні вказівки для підготовки до семінарських/практичних занять з навчальної дисципліни «Кримінальні правопорушення проти особи» для здобувачів заочної форми здобуття вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», спеціальності D8 «Право», ОПП «Право». Івано-Франківськ : Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2025. 21 с.

Методичні вказівки містять в собі основні питання, що виносяться на обговорення на семінарських заняттях, завдання для обов'язкового вивчення, практичні завдання та контрольні запитання. До кожної теми семінарського/практичного заняття наведено список рекомендованої літератури, який включає в себе список нормативно-правових актів, список теоретичних джерел та список судової практики.

Методичні вказівки призначені для викладачів та здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника при вивченні навчальної дисципліни «Кримінальні правопорушення проти особи».

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
СЕМІНАРСЬКІ/ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ.....	5
Семінарське/практичне заняття № 1 «КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖИТТЯ ОСОБИ».....	5
Семінарське/практичне заняття № 2 «КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЗДОРОВ'Я ОСОБИ».....	6
Семінарське/практичне заняття № 3 «КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЯКІ СТАВЛЯТЬ У НЕБЕЗПЕКУ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ».....	7
Семінарське/практичне заняття № 4 «РОЗМЕЖУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ ВІД ІНШИХ СУМІЖНИХ СКЛАДІВ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ».....	8
Семінарське/практичне заняття № 5 «КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ЯК ДОРΟΣЛИХ ОСІБ, ТАК І ДІТЕЙ».....	9
Семінарське/практичне заняття № 6 «КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ДІТЕЙ».....	10
Семінарське/практичне заняття № 7 «РОЗМЕЖУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ОСОБИ ВІД ІНШИХ СУМІЖНИХ СКЛАДІВ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ».....	11
Семінарське/практичне заняття № 8 «КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ ТА ЇХ РОЗМЕЖУВАННЯ ВІД ІНШИХ СУМІЖНИХ СКЛАДІВ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ».....	12
Семінарське заняття № 9 «МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА».....	12
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	13

ВСТУП

Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», спеціальності D8 «Право», які навчаються на ОПП «Право» передбачає ґрунтовне вивчення ними окремих навчальних дисциплін, однією з яких є «Кримінальні правопорушення проти особи».

Семінарські/практичні заняття є складовою освітнього процесу, при підготовці до яких здобувач вищої освіти повинен детально опрацювати відповідні нормативно-правові акти, які забезпечують охорону прав і свобод людини і громадянина, а також судової практики з метою забезпечення правильної характеристики та кваліфікації складів кримінальних правопорушень проти особи.

Метою проведення семінарських/практичних занять з навчальної дисципліни «Кримінальні правопорушення проти особи» є: засвоєння здобувачами вищої освіти теоретико-практичного матеріалу, який стосується характеристики складів кримінальних правопорушень проти особи, їх кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак; забезпечення правильної їх кваліфікації з урахуванням судової практики. До кожної теми семінарського/практичного заняття подано питання для обговорення, завдання для обов'язкового вивчення, практичні завдання, контрольні запитання, а також список літератури, яку здобувачам рекомендується опрацювати при підготовці до конкретного семінарського/практичного заняття.

Вивчення навчальної дисципліни «Кримінальні правопорушення проти особи» забезпечить оволодіння здобувачами відповідними знаннями з теоретичних положень щодо поняття та видів кримінальних правопорушень проти особи; особливостей практичного застосування норм закону України про кримінальну відповідальність в частині кримінально-правової характеристики кримінальних правопорушень проти особи; розмежування суміжних складів відповідних кримінальних правопорушень та особливостей їх кваліфікації.

СЕМІНАРСЬКІ/ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Семінарське/практичне заняття № 1 КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖИТТЯ ОСОБИ

I. Питання для обговорення:

1. Поняття та види кримінальних правопорушень проти життя особи.
2. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації простого складу умисного вбивства (ч. 1 ст. 115 КК України).
3. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації кваліфікованих складів умисного вбивства (ч. 2 ст. 115 КК України).
4. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації привілейованих видів умисного вбивства:
  - 3.1. Умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання (ст. 116 КК України).
  - 3.2. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини (ст. 117 КК України).
  - 3.3. Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення (ст. 118 КК України).
5. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації доведення до самогубства (ст. 120 КК України).

II. Практичні завдання:

1. Письмово визначте критерії розмежування суміжних складів кримінальних правопорушень (відповідь обґрунтуйте):
  - а) п. 2 ч. 2 ст. 115 та ст. 117 КК України;
  - б) ст. 115 та ст. 120 КК України;
  - в) ч. 2 ст. 121 та ст. 115 КК України.

2. Короленко мав тривалий досвід стрибків із висоти (роупджампінг), і для цього в нього було власне спорядження. Одного разу він умовив 20-річного Литвинова здійснити такий же екстремальний стрибок. Останній бажав нових відчуттів, тому погодився. У визначений день Короленко здійснив стрибок із висоти на власному спорядженні, а потім, ретельно не перевіривши його, передав це спорядження Литвинову і допоміг його одягти й закріпити. Під час стрибка мотузка обірвалася, оскільки була пошкоджена, через що Литвинов загинув. Дайте кримінально-правовий аналіз ситуації.

Варіант 1. Чи змінилася б кваліфікація, якби Литвинов був професійним роупджампером?

Варіант 2. Чи змінилася б кваліфікація, якби Литвинов був професійним роупджампером, а потерпілому було 16 років?

3. Підприємці Петро та Іван, заборгувавши значну грошову суму Карпові, отриману як позику під розширення бізнесу, вирішили борг не повертати і звернулися до свого знайомого Карена з проханням знайти особу, яка могла б за грошову винагороду вбити Карпа. Заплатити за послуги вони пообіцяли і Карену. Той погодився, але одразу ж після розмови повідомив про це правоохоронні органи. За розробленим правоохоронцями планом Карен як доказ нібито вчиненого вбивства надав Петрові та Іванові фотографії, на яких було інсценовано смерть Карпа. За виконання замовлення Петро передав йому 5000 доларів США. Одразу після передачі грошових коштів підприємці були затримані. Дайте кримінально-правовий аналіз ситуації.

Семінарське/практичне заняття № 2

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЗДОРОВ'Я ОСОБИ

I. Питання для обговорення:

1. Поняття та види кримінальних правопорушень проти життя особи.
2. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації умисних тілесних ушкоджень:
  - 2.1. Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК України).
  - 2.2. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (ст. 122 КК України).
  - 2.3. Умисне легке тілесне ушкодження (ст. 125 КК України).
3. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації домашнього насильства (ст. 126-1 КК України).
4. Кримінально-правова характеристика, особливості кваліфікації та розмежування кримінальних правопорушень, пов'язаних із зараженням особи соціальними хворобами:
  - 4.1. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби (ст. 130 КК України).
  - 4.2. Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби (ст. 131 КК України).
  - 4.3. Зараження венеричною хворобою (ст. 133 КК України).

II. Практичні завдання:

1. Письмово визначте критерії розмежування суміжних складів кримінальних правопорушень (відповідь обґрунтуйте):
  - а) ст. 121 та ст. 122 КК України;
  - б) ст. 125 та ст. ст. 121, 122 КК України;
  - в) ст. 126 та ст. ст. 121, 122, 125 КК України;
  - г) ст. 126-1 та ст. 121, 122, 125, 126, 127 КК України;
  - д) ст. 126 та ст. 127 КК України.

2. Степан, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, близько 1 години ночі зайшов в кафе-бар, де поведився зухвало, конфліктував з іншими

відвідувачами закладу, на що двоє з них, Олег та Володимир, зробили йому зауваження та вивели з приміщення. Ображений Степан вирішив помститися їм. З цією метою він повернувся в кафе-бар близько 3 години ночі, підійшов до Олега та завдав йому удар ножом в серце, від чого той помер на місці події. Одразу після цього намагався вдарити Володимира ножом в ліву частину грудної клітки, однак Володимир встигнув відскочити, і ніж влучив в плече Андрія, який стояв позаду, обернений спиною до Володимира. Степан швидко втік з місця події. Андрій внаслідок отриманої травми перебував на лікуванні понад 21 день. Дайте кримінально-правовий аналіз ситуації.

3. Нейрохірурги Андрій та Остап проводили хірургічні операції хворим гліобластомою (злаякісна пухлина мозку). Медики вирішили випробувати експериментальний метод лікування, описаний в зарубіжних наукових медичних виданнях, але його ефективність не була підтверджена науковими публікаціями. Для цього вони залучили трьох пацієнтів в термінальній стадії захворювання. Суть експериментальної методики полягала в інфікуванні операційної рани в черепі пацієнтів бактеріями певного типу, що повинно було стимулювати імунну відповідь та зупинити розвиток онкологічного захворювання. За прогнозами лікарів, кожному з пацієнтів залишалося не більше тижня. Про суть методики, можливі негативні наслідки такої операції було повідомлено пацієнтів, вони надали свою згоду на її проведення. У результаті перший пацієнт помер через півтора місяці після хірургічного втручання (захворювання прогресувало, а також розвинувся сепсис), другий пацієнт прожив близько року, третій - місяць (перед смертю у нього розвинулися сепсис і менінгіт). Дайте кримінально-правовий аналіз ситуації.

Варіант 1. Чи змінилася б кваліфікація, якби усі пацієнти померли на третій день після проведення відповідних клінічних випробувань за їх участю у зв'язку з розвитком у них сепсису та менінгіту?

Семінарське/практичне заняття № 3

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЯКІ СТАВЛЯТЬ У НЕБЕЗПЕКУ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ

I. Питання для обговорення:

1. Поняття та види кримінальних правопорушень, які ставлять у небезпеку життя та здоров'я особи.

2. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації незаконного проведення абортів або стерилізації (ст. 134 КК України).

3. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації залишення у небезпеці (ст. 135 КК України).

4. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації неналежного виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей (ст. 137 КК України).

5. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації неналежного виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником (ст. 140 КК України).

6. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації незаконного проведення дослідів над людиною (ст. 142 КК України).

II. Практичні завдання:

1. Письмово визначте критерії розмежування суміжних складів кримінальних правопорушень (відповідь обґрунтуйте):

- а) ч. 3 ст. 135 та ст. 115 КК України;
- б) ст. 135 та ст. 136 КК України;
- в) ст. 136 та ст. 139 КК України;
- г) ст. 139 та ст. 140 КК України;
- д) ст. 140 та ч. 4 ст. 130 КК України;
- е) ст. 140 та ст. 139 КК України;
- є) ст. 141 та ст. ст. 142, 143, 144 КК України.

2. У вигляді таблиці зробіть порівняльний аналіз елементів (їх ознак) таких складів кримінальних правопорушень як:

- а) Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби (ст. 130 КК України);
- б) Зараження венеричною хворобою (ст. 130 КК України).

3. Водій вантажівки Романенко побачив дівчину й парубка, які йшли по дорозі. Дівчину він впізнав – це була Смірнова, яка жила в сусідньому селищі, а парубок, який йшов поруч із нею, був йому незнайомий. Не знав його і Аврамченко, який сидів у кабіні машини поруч із Романенком. «Приїхав до нашого району і відразу до дівчат залицятися!» – вигукнув Романенко і спрямував машину на молодих людей. При цьому Аврамченко не став перешкоджати Романенку. Від заподіяних травм незнайомиць помер на місці події, а Смірновій було заподіяно ушкодження, що потягнуло за собою втрату працездатності на 30 %. Дайте кримінально-правовий аналіз ситуації.

4. Давні знайомі Кириченко та Левченко разом вживали спиртні напої. Після того, як Левченко заснув, Кириченко, підозрюючи Левченка у викраденні банківської картки, вирішив йому помститися. З цією метою Кириченко узяв кухонний ніж і наніс один удар у шию Левченка. Від отриманого поранення потерпілий відразу прокинувся і відчув сильний біль. Тоді Кириченко миттєво припинив свій напад і викликав швидку допомогу. Через своєчасне надання лікарями медичної допомоги життя Левченка було врятоване. За висновком судово-медичної експертизи потерпілому було заподіяно тяжке тілесне ушкодження. Дайте кримінально-правовий аналіз ситуації.

Варіант 1. Чи змінилася б кваліфікація, якби Кириченко не викликав швидку медичну допомогу, але, не зважаючи на це, Левченко вижив?

Варіант 2. Чи змінилася б кваліфікація, якби Кириченко не викликав швидку медичну допомогу, в наслідок чого Левченко помер?

Семінарське/практичне заняття № 4

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ЯК ДОРΟΣЛИХ ОСІБ, ТАК І ДІТЕЙ

I. Питання для обговорення:

1. Поняття та види кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності як дорослих осіб, так і дітей.

2. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації незаконного позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК України).

3. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації захоплення заручників (ст. 147 КК України).

4. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації торгівлі людьми (ст. 149 КК України).

5. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації незаконного поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги (ст. 151 КК України).

I. Завдання для обов'язкового вивчення:

1. Проаналізуйте положення Міжнародної Конвенції про боротьбу із захопленням заручників від 17 грудня 1979 року № 995_087.

2. Проаналізуйте положення Конвенції Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми від 16 травня 2005 року № 994_858.

3. Проаналізуйте положення Глави XIII Кодексу законів про працю України від 10 грудня 1971 року № 322-VIII.

4. Проаналізуйте положення судової практики щодо особливостей складу та кваліфікації торгівлі людьми.

II. Практичні завдання:

1. Визначте критерії розмежування кримінальних правопорушень, передбачених:

а) ст. 146 та ст. 146-1 КК України;

б) ст. 146 та ст. 147 КК України.

2. Петро, будучи фізичною особою – підприємцем, дав оголошення в газету про набір працівників для виконання будівельних робіт. На оголошення зголосився Данило, якому на вигляд було років 18, а насправді він був 13 річним школярем. Жодних документів для прийняття на роботу Петро у Данила не вимагав, надав інформацію про умови праці, розмір заробітної плати. Без жодного інструктажу, без засобів захисту Петро та Данило приступили до праці. Протягом 2 тижнів, прогулюючи уроки в школі, Данило працював на будівництві. Одного разу, Петро залишив Данила самого та відлучився. При

розборі старої будівлі, стався обвал стелі, що спричинило неконтрольоване обрушення стелі та стіни будівлі, внаслідок чого Данило опинився під завалами, отримавши ряд ушкоджень, що відносяться до тяжких тілесних ушкоджень за ознакою небезпеки для життя. Оскільки нікого не було поруч, щоб надати допомогу, від одержаних травм хлопець помер. Дайте кримінально-правову оцінку ситуації.

Варіант 1. Чи змінилася б кваліфікація, якби Данилові було заподіяно легкі тілесні ушкодження?

3. Внаслідок недбалого ставлення до своїх професійних обов'язків медичною сестрою Павленко в пологовому будинку було підмінено дітей: хлопчика породіллі Пастернак передали породіллі Тимченко, а дитину породіллі Тимченко – породіллі Пастернак. Лише через шість місяців у результаті перевірки та опиту медичного персоналу за заявою Пастернак підміна була викрита. Однак Тимченко заявила, що в неї своя дитина й вона її нікому не поверне. Дайте кримінально-правову оцінку ситуації.

Семінарське/практичне заняття № 5

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ДІТЕЙ

I. Питання для обговорення:

1. Поняття та види кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності дітей.

2. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації підміни дитини (ст. 148 КК України).

3. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації експлуатації дітей (ст. 150 КК України).

4. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації використання малолітньої дитини для зайняття жебрацтвом (ст. 150-1 КК України).

I. Практичні завдання:

1. Письмово визначте критерії розмежування суміжних складів кримінальних правопорушень (відповідь обґрунтуйте):

- а) ст. 148 та ст. 140 КК України;
- б) ст. 150-1 та ст. 304 КК України;
- в) ст. 150 та ст. 149 КК України.

2. Павло через вікно проник у квартиру на першому поверсі, звідки намагався викрасти дорогу побутову техніку, проте був помічений Сергієм та Назаром, які вирішили затримати Павла. При спробі втекти, уникаючи переслідування, Павло схопив 5 літню дівчинку, що знаходилася неподалік та притиснувши до її спини ніж, погрожував її вбити, якщо Сергій та Назар і

надалі будуть його переслідувати. Проте дівчинці вдалося вислизнути з рук нападника та втекти. Дайте кримінально-правову оцінку ситуації.

Варіант 1. Чи змінилася б кваліфікація, якби дівчинці не вдалося вислизнути з рук нападника та втекти?

Варіант 2. Чи змінилася б кваліфікація, якби дівчинці Павло заподіяв тілесні ушкодження, а потім залишив її і втік?

Семінарське/практичне заняття № 8

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ

I. Питання для обговорення:

1. Поняття та види кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

2. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації згвалтування (ст. 153 КК України).

3. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації примушування до вступу в статевий зв'язок (ст. 154 КК України).

4. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку (ст. 155 КК України).

5. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації розбещення неповнолітніх (ст. 156 КК України).

6. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації домагання дитини для сексуальних цілей (ст. 156-1 КК України).

I. Практичні завдання:

1. Письмово визначте критерії розмежування суміжних складів кримінальних правопорушень (відповідь обґрунтуйте):

- а) ст. 15 – ст. 152 (ст. 153) та ст. 154 КК України;
- б) ст. 152 та ст. 155 КК України;
- в) ст. 152 (ст. 153) та ст. 156 КК України.

2. У вигляді таблиці зробіть порівняльний аналіз елементів (їх ознак) складів таких кримінальних правопорушень, як:

- а) Вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку (ст. 155 КК України);
- б) Розбещення неповнолітніх (ст. 156 КК України).

3. Павлов познайомився з Іваніною і через деякий час висловив бажання одружитися з нею, на що остання погодилася. Вони подали до РАЦСу заяву про реєстрацію шлюбу. Після цього Павлов, перебуваючи в гостях у Іваніної, внаслідок наполегливих умовлянь, схилив її до вступу з ним в інтимний зв'язок. На реєстрацію шлюбу з Іваніною Павлов не з'явився і вона подала заяву в

прокуратуру про її зґвалтування Павловим. Дайте кримінально-правову оцінку ситуації.

4. Єрмакова зупинила таксі і попросила водія Омельченка підвезти її додому. Незабаром вона зрозуміла, що авто рухається в іншому напрямку. У відповідь на її зауваження Омельченко, погрожуючи вбивством, почав домагатися статевого акту. Злякавшись, Єрмакова під час руху автомобіля вискочила з нього, але потрапила під інший автомобіль, який рухався в тому ж напрямку, і внаслідок отриманих ушкоджень у подальшому була визнана інвалідом другої групи. Не зупиняючись, Омельченко продовжив рух і зник з місця події. Дайте кримінально-правову оцінку ситуації.

Варіант 1. Чи змінилася б кваліфікація, якби з'ясувалося, що Єрмаковій лише здалося, що Омельченко хотів її зґвалтувати?

5. 20-річний Рюмін з метою здійснення статевого акту з 13-річною Новіковою запропонував їй прогулятися лісом. Там вони сіли на землю і Рюмін почав по телефону показувати їй відеоролики порнографічного характеру, згодом зняв з себе одяг і вчинив з нею статевий акт. При цьому Новікова нічого не заперечувала. Дайте кримінально-правову оцінку ситуації.

Варіант 1. Чи змінилася б кваліфікація, якби Новіковій було 15 років?

Варіант 2. Чи змінилася б кваліфікація, якби Новіковій було 16 років?

6. 20-річна дівчина Фесенко видавала себе за хлопця, збирала волосся під бейсболку, носила одяг, що приховує фігуру. Вона познайомилася з 17-річною дівчиною та, назвавшись хлопцем Романом, домоглася з нею статевої близькості, вчинивши рукою вагінальне проникнення. Дайте кримінально-правову оцінку ситуації.

Варіант 1. Чи змінилася б кваліфікація, якби потерпілій було 13 років?

Варіант 2. Чи змінилася б кваліфікація, якби потерпілій було 15 років?

Варіант 3. Чи змінилася б кваліфікація в усіх зазначених вище випадках, якби потерпіла заздалегідь знала, що 20-річна Фесенко – дівчина?

7. Шкандрій та Карпенко, які працювали у одному відділі з Лавровою, постійно переслідували останню, набридаючи їй коментарями сексуального змісту, голосно називали її «старою дівою» і «билися об заклад, що вона незаймана». Одного разу вони прикріпили на екран її робочого комп'ютеру непристойну карикатуру з неї, глузували і презирливо жартували з приводу її інтимного життя. Дайте кримінально-правову оцінку ситуації.

Семінарське заняття № 9 **МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА**

Модульна контрольна робота проводиться письмово та включає завдання, сформульовані з питань, що наведені у Програмових вимогах для підготовки до

здачі заліку з вибіркової навчальної дисципліни «Кримінальні правопорушення проти особи».

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

I. Нормативно-правові акти:

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року № 995_015.
2. Конвенція Міжнародної організації праці № 105 про скасування примусової праці від 25 червня 1957 року № 993_013.
3. Конвенція Міжнародної організації праці № 190 про викорінення насильства та домагань у світі праці від 21 червня 2019 року.
4. Конвенція ООН про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами від 2 грудня 1949 року № 995_162.
5. Конвенція ООН про права дитини від 20 листопада 1989 року № 995_021.
6. Конвенція про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину від 4 квітня 1997 року № 994_334.
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року № 995_004.
8. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами від 11 травня 2011 року № .994_001_11.
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25 жовтня 2007 року № 995_786.
10. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25 жовтня 2007 року № 994_927.
11. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми від 16 травня 2005 року № 994_858.
12. Міжнародна Конвенція про боротьбу із захопленням заручників від 17 грудня 1979 року № 995_087.
13. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року № 995_043.
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 року № 995_791.
15. Рамкова Конвенція ООН проти організованої злочинності від 21 липня 1997 року № 995_786.
16. Факультативний Протокол до Конвенції ООН про права дитини щодо торгівлі людьми, дитячої проституції і дитячої порнографії від 1 січня 2000 року № 995_b09.
17. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР.
18. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 року № 2801-ХІІ.

19. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 5 липня 2012 року № 5081_VI.

20. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7 грудня 2017 року № 2229-VIII.

21. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III.

22. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17 січня 1995 року № 6 «Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень».

23. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2006 року № 179 «Інструкція з визначення критеріїв перинатального періоду живонародженості та мертвонародженості».

24. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 30 липня 2020 року № 1726 «Про затвердження Порядку ведення обліку, звітності та епідеміологічного нагляду (спостереження) за інфекційними хворобами та Переліку інфекційних хвороб, що підлягають реєстрації».

25. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 9 листопада 2020 року № 2559 «Порядок констатації та діагностичні критерії смерті мозку людини», «Порядок припинення активних заходів щодо підтримання життя пацієнта».

26. Наказ МОЗ від 17 січня 1995 року № 6 «Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень».

27. Наказ МОЗ України від 23 вересня 2009 року № 690 «Про затвердження Порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань і Типового положення про комісії з питань етики».

28. Наказ МОЗ України від 24 травня 2023 року № 423 «Про затвердження Порядку надання комплексної медичної допомоги вагітній жінці під час небажаної вагітності, форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення».

29. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 року № 144 «Про реалізацію статті 281 Цивільного кодексу України».

30. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV.

II. Теоретичні джерела:

1. Авраменко О. В. Стан сильного душевного хвилювання за кримінальним правом України : монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2009. 244 с.

2. Андрушко А. В. Безпосередній об'єкт торгівлі людьми : *Закарпатські правові читання* [матер. XII Міжнарод. наук.-практ. конферен. 29-30 квіт. 2020 р.]. Ужгород, 2020. С. 430–443.

3. Андрушко А. В. Об'єктивна сторона незаконного позбавлення волі або викрадення людини. *Часопис Київського університету права*. 2019. С. 302–314.

4. Андрушко А. В. Розмежування незаконного позбавлення волі або викрадення людини від захоплення заручників. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. Вип. 6. Том 3. С. 48–52.

5. Андрушко А. В. Теоретико-прикладні засади запобігання та протидії злочинам проти волі, честі та гідності особи : монографія. Київ : Ваіте, 2020. 560 с.
6. Андрушко А. Проблеми кримінально-правової охорони честі та гідності особи. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 12. С. 268–272.
7. Балабко В. В. Злочини проти життя та здоров'я особи: кримінальна відповідальність медичних працівників : монографія. Держ. вищ. навч. закл. «Нац. гірн. ун-т». Запоріжжя: Дніпровський металург, 2017. 287 с.
8. Балабко В. В. Злочини проти життя та здоров'я особи: кримінальна відповідальність медичних працівників : монографія. Держ. вищ. навч. закл. «Нац. гірн. ун-т». Запоріжжя: Дніпровський металург, 2017. 287 с.
9. Бережний С. Умисні вбивства на замовлення: істрико-правовий аспект. *Слово Національної школи суддів України*. 2013. № 3 (4). С. 105–111.
10. Берило О. Г. Теоретичні аспекти кримінальної відповідальності за ненадання допомоги хворому медичним працівником : монографія. Гельветика, 2019. 224 с.
11. Бурдін В. М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сильного душевного хвилювання : монографія. Львів: ПАІС, 2006. 200 с.
12. Гаркуша А. Г., Ленъ В. В. Побої і мордування у кримінальному праві та законодавстві : монографія. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 129 с.
13. Гураль Л. О. Відповідальність за заподіяння тілесних ушкоджень за кримінальним правом окремих зарубіжних держав. *Науковий Вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2016. № 4. С. 80–92.
14. Дідківська Г. В., Кросондович В. А. Експлуатація дітей за Кримінальним кодексом України – позитивні риси та недоліки статті 150 КК України. *Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)*. 2017. Вип. 4-5 (8-9). С. 71–75.
15. Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики) : практ. порад. Сєверодонецьк : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2018. 92 с.
16. Дудоров О. О., Задоя К. П. «Вік сексуальної згоди» у міжнародному праві, кримінально-правовій доктрині та Кримінальному кодексі України. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2019. Вип. 1. С. 75–94.
17. Дудоров О. О., Задоя К. П. Злочини проти статевої свободи та статевої моральності в проєкті нового Кримінального кодексу України (нотатки на полях) : *Проблеми впровадження нового Кримінального кодексу в правову систему України* [матеріали міжнар. наук. конф. (м. Харків, 7 квіт. 2021 р.)] / редкол.: Ю. В. Баулін, Ю. А. Пономаренко, І. А. Вишневська ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Робоча група з питань розвитку кримін. права Коміс. з питань прав. реформи, Громад. орг. «Всеукр. асоц. кримін. права», Консульт. місія Європейського Союзу в Україні. Харків: Право, 2021. С. 145–150.

18. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. К.: Ваіте, 2019. 288 с.

19. Дьоміна О. П. Про юридичну ознаку потерпілого від незаконного проведення аборту або стерилізації. *Науковий Вісник Ужгородського національного університету*. 2023. Вип. 78. Ч. 2. С. 168–173.

20. Забуга Ю. Ю., Соловійова В. С., Нестеренко І. В. Особливості кримінальної відповідальності за умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. *Форум права*. 2020. № 2. С. 102–113.

21. Зінченко І. О., Володіна О. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи : навч. посіб. ; за заг. ред. М. І. Панова. Харків : Право, 2019. 248 с.

22. Катеринчук К. В. Злочини проти здоров'я особи: проблеми кримінально-правової теорії та практики : монографія. Київ : Маслаков, 2018. 404 с.

23. Катеринчук К. В. Кримінально-правова охорона здоров'я особи: доктринальні, законодавчі та правозастосовчі проблеми : дис. док. юрид. наук. Київ : Університет державної фіскальної служби України, 2019. 559 с.

24. Качала І. І. Кримінальна відповідальність за вчинення злочинів проти честі та гідності особи. *Актуальні проблеми держави і права*. 2010. № 52. С. 248–252.

25. Корнієнко М. В. Концептуальні основи протидії насильницьким злочинам щодо дітей : монографія. Одес. держ. ун-т внутр. справ. Одеса : Одес. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 319 с.

26. Корогод С. В., Примаченко В. Ф. Кримінальна відповідальність за умисне вбивство, поєднане із зґвалтуванням або сексуальним насильством : монографія. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 172 с.

27. Крайник Г. С., Коконос В. А. Доведення до самогубства: до питання кримінально-правового ренулювання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 9. С. 300–304.

28. Крижановський О. М. Генезис кримінальної відповідальності за умисне вбивство, вчинене у співучасті, в українському законодавстві ХХ–ХХІ століть. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 5. С. 178–181.

29. Кримінальна відповідальність за катування в Україні та зарубіжних країнах : навч. посіб. / за заг. ред. д.ю.н., проф. А. В. Савченка. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 240 с.

30. Лахова О. В. Кримінальна відповідальність за заподіяння умисних легких тілесних ушкоджень, побоїв, мордування : дис. ... канд. юрид. наук. Дніпро : Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, 2017. 212 с.

31. Левченко Ю. О., Лобан Д. В. Кримінально-правова характеристика насильницьких злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості

дитини. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2021. № 2 (19). С. 26–33.

32. Лизогуб Я. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК України): деякі проблеми кваліфікованого складу. *Право України*. 2008. № 10. С. 126–129.

33. Литвин І. Відмежування залишення в небезпеці від деяких суміжних складів злочинів. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 3. С. 227–231.

34. Микитчик О. В., Бабаніна В. В. Суб'єктивна сторона залишення в небезпеці. *Адвокат*. 2009. № 5 (104). С. 26–30.

35. Митрофанов І. І., Лисенко І. В. Нова ознака тяжких тілесних ушкоджень. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2019. № 21. С. 77–86.

36. Назимко Є. С., Пилипенко Є. О. Залишення в небезпеці: кримінально-правовий аспект : монографія, ДЮІ МВС України. Кривий Ріг; Харків : Колегіум, 2017. 244 с.

37. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 10-те вид., переробл. та допов. Київ : ВД «Дакор», 2018. 1360 с.

38. Наумова О. С. Кримінально-правова протидія злочинам проти волі особи (за статтями Розділу III Особливої частини КК України : дис. ... канд. юрид. наук. Київ : Інститут держави і права ім. В. М. Корецького, 2017. 245 с.

39. Орловський Б. М., Осодча І. А. Актуальні питання законодавчого врегулювання кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. *Правова держава*. 2021. № 43. С. 143–150.

40. Остапенко Л. Відмежування умисного вбивства від завідомого залишення без допомоги матір'ю своєї новонародженої дитини. *Підприємництво, господарство і право*. 2003. № 1. С. 113–117.

41. Підгородинський В. М. Злочини проти честі та гідності особи (теоретичне порівняльно-правове дослідження) : дис. ... докт. юрид. наук. Одеса : Одеський державний університет внутрішніх справ, 2020. 424 с.

42. Плисюк Н. М. Розмежування умисного вбивства при перевищенні меж необхідної оборони або в разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця, і умисного вбивства у стані сильного душевного хвилювання. *Університетські наукові записки*. 2016. № 70. С. 107–116.

43. Радутний О. Е. Розбещення та роспусні дії за ст. 156 КК України в координатах правової визначеності. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2022. № 1 (17). С. 120–145.

44. Сексуальне насильство щодо дітей: кримінологічний аналіз : монографія / О. М. Гумін [та ін.] ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 258 с.

45. Сидоренко Є. В. Доктринальне та нормативне визначення поняття «умисне тяжке тілесне ушкодження». *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 5. С. 199–202.

46. Симоненко Н. О., Савченко А. В., Горбачевський В. Я. Кримінально-правова характеристика зґвалтувань : навч. посібник. К. : Національна академія внутрішніх справ, 2022. 90 с.

47. Соларьова Д. В. До питання про використання соціальних мереж («груп смерті») як способу доведення до самогубства. *Молодий вчений*. 2017. № 10 (50). С. 704–707.

48. Сотула О. С. Умисне вбивство, вчинене за попередньою змовою групою осіб: питання удосконалення дефініції. *Науковий Вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2014. № 12. Том 2. С. 104–106.

49. Телефонко Б. М., Коваль Р. І. Кримінально-правова кваліфікація домашнього насильства в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 340–344.

50. Федоров В. Проблеми кваліфікації незаконного позбавлення волі або викрадення людини. *Юридичний вісник*. 2018. № 3. С. 40–44.

51. Чабанюк В. Д. Кваліфікація сучасних проявів доведення до самогубства. *Науковий Вісник публічного та приватного права*. 2019. Вип. 1. Том 2. С. 197–204.

52. Черевко К. О. Кримінально-правова та кримінологічна характеристика незаконного проведення абортів: монографія ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. КО Черевко. Х.: Ніка Нова, 2012. 194 с.

53. Черевко К. О. Кримінально-правовий аналіз міжнародного законодавства щодо норми про кримінальну відповідальність за незаконне проведення абортів. *Форум права*. 2013. № 3. С. 733–738.

54. Чугуніков І. Зґвалтування і сексуальне насильство та примушування до вступу в статевий зв'язок: проблеми розмежування. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 5. С. 280–287.

55. Шаблистий В. В., Коломієць В. Ю. Тілесне ушкодження як злочин проти життя та здоров'я людини за кримінальним правом України : монографія ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Шаблистого. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 164 с.

56. Шахова К. В. Аналіз міжнародного законодавства з питань протидії вчинення злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості. *Вісник ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка*. 2018. Вип. 2 (82). С. 128–139.

57. Шпіляревич В. В. Міжнародно-правові стандарти у сфері протидії домашньому насильству та їх вплив на кримінально-правову політику України. *Слово Національної школи суддів України*. 2021. № 1 (34). С. 140–152.

58. Юргаєва К. В. Системний аналіз кримінальної відповідальності за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, вчинені неповнолітніми. *Вісник Кримінологічної Асоціації України*. 2020. № 1 (22). С. 35–47.

III. Матеріали судової практики:

1. [Постанова Пленуму Верховного Суду України від 7 лютого 2003 року № 2 «Про судову практику у справах про злочини проти життя та здоров'я особи».](#)

2. [Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30 травня 2008 року №](#)

5 «Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи».

3. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/KKS_20_06_2019.pdf.
4. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/ogljad_rishen_KKS_VS_10_06_14_06_2019.pdf.
5. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/ogljad_12_08_16.pdf.
6. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/tyzhnevnyj_ogljad_rishen_20_05_24.pdf.
7. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_KKS_01_20.pdf.
8. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_KKS_02_2020.pdf.
9. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_10_2020_1.pdf.
10. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_VS_11_2020.pdf.
11. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_2020.pdf.
12. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_09_2021.pdf.
13. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_03_2021.pdf.
14. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_VS_June_2021.pdf.
15. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_15_07_2021.pdf.
16. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_za_pivrichchya_2021.pdf.
17. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_VS_za_2021.pdf.
18. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/2022_07_27_ogliad_06.pdf.
19. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_07_2022.pdf.
20. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/2022_09_26_Ogliad_KKS_2018_2022.pdf.
21. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_11_2022.pdf.
22. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_12_2022.pdf.
23. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_01_2023.pdf?fbclid=IwAR38H0EcIQ-Z-wYN9VFW4wlBMk_Fc6YLqA1rDmaQdao34USujcL5LLDYXgA.
24. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_02_2023.pdf.
25. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme

[me/ogliady/Oglyad_KKS_04_2023.pdf](#).

26. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_05_2023.pdf.

27. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/06_Oglyad_KKS_2023.pdf.

27. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_01_06_2023.pdf.

29. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/sud_pract/Oglyad_KKS_07_2023.pdf.

30. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_10_2023.pdf.

31. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Ogliad_KKS_VS_listopad2023.pdf.

32. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_01_06_2023.pdf.

33. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_2023.pdf.

34. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_01_2024.pdf.

35. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_02_2024.pdf.

36. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_03_2024.pdf.

37. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_04_2024_1.pdf.

38. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_05_2024_1.pdf.

39. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_08_2024.pdf.

40. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_VS_10_2024.pdf.

41. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_12_2024.pdf.

42. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/Oglad_%D0%9A%D0%9A%01_2025.pdf.

43. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_03_2025.pdf.

44. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/Oglyad_KKS_kviten_2025.pdf.

45. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_05_2025.pdf.

46. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/rizne/Oglyad_KKS_07_2025.pdf.

47. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/ogliady/Oglyad_KKS_10_2025.pdf.

48. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supre

[me/Oglyad KKS za pivrichchya 2021.pdf.](#)

49. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad KKS VS za 2021.pdf.](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad_KKS_VS_za_2021.pdf)

50. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad KKS 09 2022.pdf.](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_09_2022.pdf)

51. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad KKS za pivrichchya 2021.pdf.](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad KKS za pivrichchya 2021.pdf)

52. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad KKS VS za 2021.pdf.](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Oglyad KKS VS za 2021.pdf)

53. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad KKS 03 2023.pdf.](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_03_2023.pdf)

54. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad KKS 01 06 2023.pdf.](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_01_06_2023.pdf)

55. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/sud_pract/Oglyad KKS 07 2023.pdf.](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/sud_pract/Oglyad_KKS_07_2023.pdf)

56. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad KKS 09 2023.pdf.](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_09_2023.pdf)

57. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad KKS 2023.pdf.](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_2023.pdf)

58. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad KKS 05 2024 1.pdf.](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_05_2024_1.pdf)

59. [https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad KKS 07 2024.pdf.](https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/oglyady/Oglyad_KKS_07_2024.pdf)